

Analysavdelningen
Love Hansson
010-454 22 03

Könsskillnader ur Pensionsmyndighetens statistik

Inledning

Denna promemoria är en sammanställning av de skillnader mellan könen som återspeglas i Pensionsmyndighetens samlade produktion av statistik och rapporter.

Rapporten syftar till att utgöra en förteckning över den statistik som finns tillgänglig över skillnader mellan kvinnor och män inom pensionsområdet.

Rapporten är tematiskt indelad efter försäkringsområde och med så tydliga källhänvisningar som möjligt. Även om en ansträngning har gjorts för att göra en så uttömmande inventering av tillgänglig statistik som möjligt inom ramen för uppdraget görs inget anspråk på fullständighet. Det är också möjligt att uppgifter som förekommer i denna rapport kan ha ersatts av mer aktuella uppgifter i originalkällorna. Den intresserade rekommenderas därför att alltid gå tillbaka till originalkällan för verifiering av en uppgift.

Källhänvisningar i texten följer inte någon inom forskningen etablerad formatstandard. Det använda formatet motiveras istället av ett behov av snabb sökbarhet och är på formen ([År uppgifterna gäller]; [Rapportnamn] [del av rapport]), alltså till exempel "(2013; Orange Rapport kap. 4)". För Pensionsmyndighetens årsstatistik har källan angivits på formatet "SOS bXXXXX", där de fem X:en är ett löpnummer som anger vilken statistik det rör sig om. Detta löpnummer förändras inte över tid. Längst bak i rapporten återfinns en förteckning över samtliga rapporter som hänvisas i texten.

Statistikområden

Pensionssystemet, allmänt

- Medelpensioneringsåldern för kvinnor är 64,6 år, för män 64,5 år (2013; Medelpensioneringsålder och utträdesålder)
- Sammanlagt fanns det i december 2014 cirka 1,11 miljoner kvinnliga pensionstagare och 0,97 miljoner manliga pensionstagare (2014; SOS b02101)
- Bland pensionärerna födda 1937 och tidigare var 432 000 personer kvinnor och bara 297 500 personer män (2014; SOS b02101)
- Medelpensionen ur det allmänna pensionssystemet (inkomstpension, tilläggspension, garantipension, premiepension och bostadstillägg) uppgår till 10 162 kr/mån för kvinnor och 12 866 kr/mån för män (2014; SOS b0222-5-års). Bland pensionärerna i åldrarna 65–69 var beloppen 10 642 kr/mån (kvinnor) respektive 12 623 kr/mån (män) (2014; SOS b0222-5-års)
- Pensioneringsåldern är rörligare för män än för kvinnor. De senaste åren har drygt 50 procent av männen och drygt 60 procent av kvinnorna tagit ut sin ålderspension vid 65 års ålder. Dessa andelar har minskat kraftigt. För personer födda under åren 1938–1940 var det över 80 procent av kvinnorna och över 70 procent av männen som tog ut ålderspensionen vid 65 års ålder (2013; Medelpensioneringsålder och utträdesålder)

2015-03-02

Av de förvärvsarbetande i höga åldrar har kvinnorna kortare överenskommen arbetstid än män, se Tabell 1.

Kön	Ålder	Överenskommen arbetstid/vecka
	55–64	35,9
Kvinnor	65–69	22,2
	70–74	14,8
	55–64	39,8
Män	65–69	27,3
	70–74	21,3

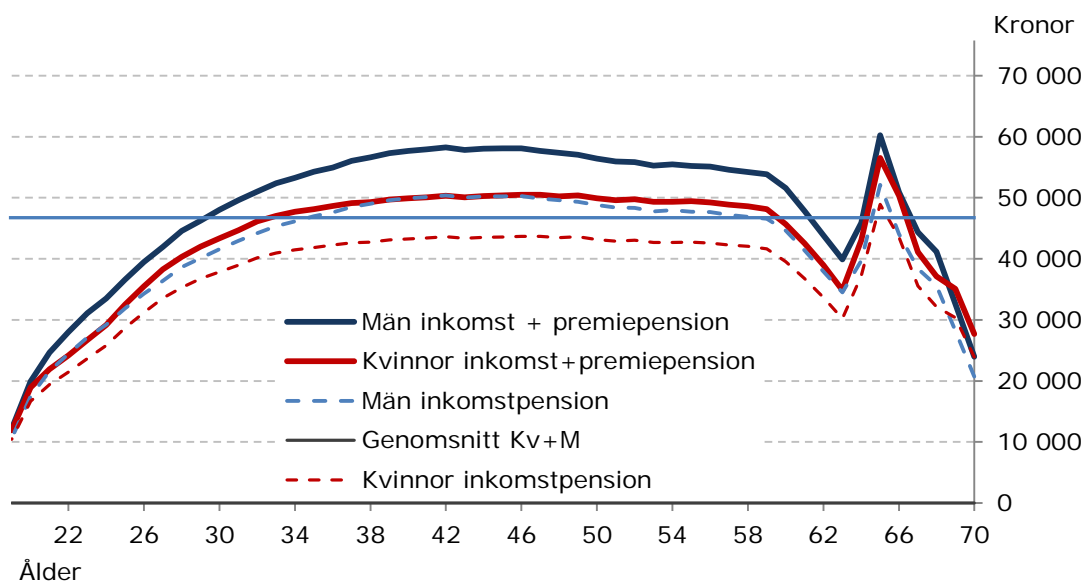
Tabell 1. Överenskommen arbetstid uppdelad på kön och ålder.

- Kvinnor i höga åldrar har lägre arbetskraftsdeltagande än män. Kvinnor i åldern 55–59 har runt 82 procent deltagande, män i samma ålder har cirka 89 procent deltagande. Kvinnor i åldern 65–69 år har cirka 14 procent deltagande, män i samma ålder har runt 23 procent deltagande (2013; Medelpensioneringsålder och utträdesålder)
- Kvinnor vid 65 års ålder förväntas i allmänhet leva något längre än män; för närvarande antas kvinnor i 65-årsåldern leva i genomsnitt ytterligare 21,8 år medan samma siffra för männen är 19,2 år (2014; Årsredovisning kap. 9)

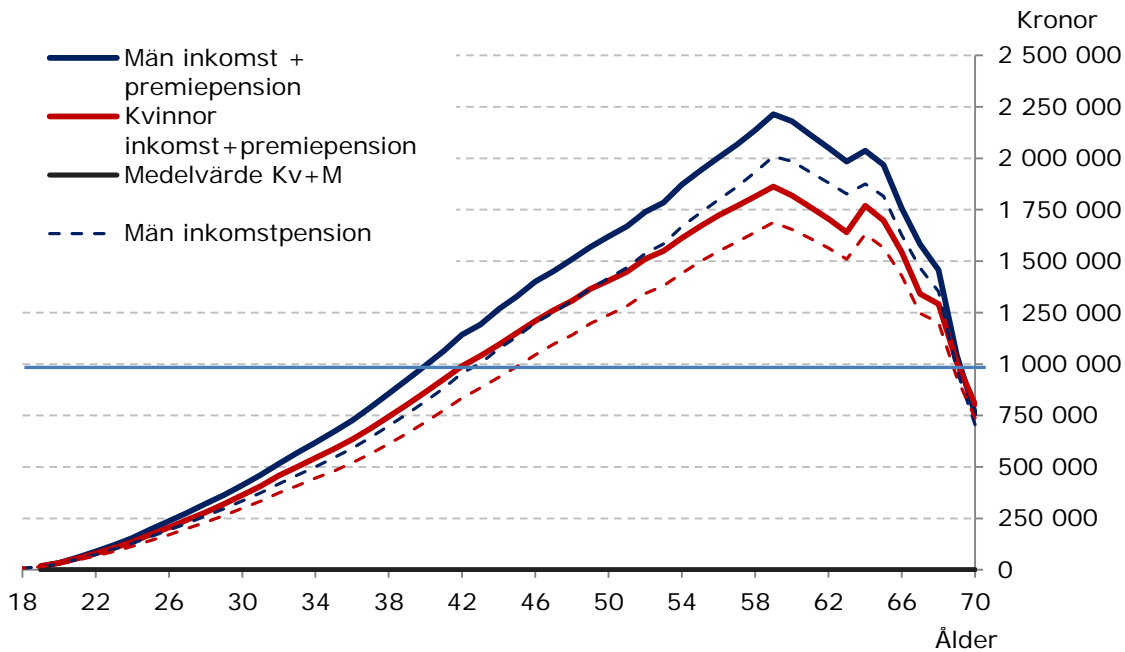
Inkomstpension

- 8,4 procent av kvinnorna och 21 procent av männen har en inkomst över avgiftstaket (2013; Orange Rapport kap. 4)
- Kvinnors inkomster är 76 procent av männens, men kvinnors pensionsgrundande inkomst är 84 procent av männens (2013; Orange Rapport kap. 4)
- Genomsnittlig tillgodoräknad pensionsrätt för kvinnor är cirka 90 procent av den för män (2013; Orange Rapport kap. 4)
- 7 procent av kvinnors totala pensionsunderlag kom från pensionsgrundande belopp 2013 (varav 4 procentenheter från barnår); för männen var siffran 2 procent (varav knappt 1 procentenhet från barnår) (2013; Orange Rapport kap. 4)
- Den genomsnittliga pensionsskulden för kvinnor är 83 procent av männens (2013; Orange Rapport kap. 4)
- 11 procent av kvinnornas genomsnittliga allmänna pension (2 procent av männens) utgörs av garantipension, men 60 procent av de kvinnliga pensionärerna (16 procent av männen) har någon andel av sin pension från garantipensionen (2013; Orange Rapport kap. 4)
- Av SCB:s befolkningsprognos framgår att den förväntade medellivslängden för män födda 2013 är 80,2 år och förväntas öka till 85,7 år 2050. För kvinnor förväntas livslängden öka från 83,9 till 87,9 år under samma tidsperiod (2013; Orange Rapport kap. 7)
- Andelen 61-åringar med inkomstpension är cirka 7,5 procent av kvinnorna och 9,5 procent av männen (2014; Anslagsbelastning 2015:1)
- Kvinnornas andel av männens intjänade pensionsrätt utgör cirka 88 procent (2013; Pensionsspararna i orange kuvert)
- Kvinnornas andel av männens pensionskapital utgör cirka 86 procent (åldersjusterat) (2013; Pensionsspararna i orange kuvert)

- Kvinnorna utgör nästan exakt hälften av pensionsspararna, men tjänar ändå in väsentligt mindre än männen. Tabell 2 på nästa uppslag visar skillnaden i intjänade pensionsrätter under 2013. Figur 1 visar denna skillnad grafiskt, uppdelad på ålder.
- Tabell 3 på nästa uppslag visar skillnaden i intjänat totalt pensionskapital, och i Figur 2 beskriver detta grafiskt, uppdelat på åldersgrupp.
- Av pensionsspararna utgör kvinnorna 49,4 procent men som andel av den totala intjänade pensionsrätterna tillfaller 46 procent kvinnorna och resterande 53,9 procent männen. Skillnaden mellan män och kvinnor i intjänad pensionsrätt är omkring 5 900 kronor till männens fördel (se Tabell 2 på nästa uppslag).

Figur 1. Intjänade pensionsrätter för bosatta i Sverige 2013, uppdelat på kön och ålder. (2013; Pensionsspararna i orange kuvert)

Figur 2. Sammanlagt pensionskapital för bosatta i Sverige 2013, uppdelat på kön och ålder. (2013; Pensionsspararna i orange kuvert)

- Den relativa skillnaden i genomsnittlig pensionsrätt och pensionsbehållning mellan kvinnor och män är störst i Hallands län och minst i Stockholms län. Kontrolleras för ålderskillnader återfinns de minsta skillnaderna i Stockholm resp. på Gotland och större skillnader mellan könen återfinns i Hallands, Jönköpings och Kronobergs län. Se Tabell 4 och 5 på nästa uppslag.

2015-03-02

Dok.bet.

5 (11)

Version

1.0

Dnr/ref.

Press

	Andel av försäkrade	Andel av intjänade pensionsrätter	Inkomst-pension	Procentuell förändring	Premie-pension	Procentuell förändring	Inkomst- och premiepension	Procentuell förändring
Kvinnor	49,4	46,1	37 630	3,4	5 680	3,5	43 300	3,4
Män	50,6	53,9	42 520	2,6	6 570	2,5	49 100	2,6
Totalt	100,0	100,0	40 100	3,0	6 130	2,9	46 200	2,9

Tabell 2. Intjänande pensionsrätter 2013 och den relativa årliga förändringen fördelat på kön i riket (2013; Pensionsspararna i orange kuvert)

	Andel av försäkrade	Andel av intjänat pensionskapital	Inkomst-pension	Procentuell förändring	Premie-pension	Procentuell förändring	Inkomst- och premiepension	Procentuell förändring
Kvinnor	49,4	45,6	799 200	2,7	114 800	24,4	914 000	5,0
Män	50,6	54,4	919 400	2,3	137 500	24,1	1 056 900	4,7
Totalt	100,0	100,0	860 000	2,5	123 300	21,2	986 300	4,9

Tabell 3. Intjänat pensionskapital 2014 och den relativa årliga förändringen fördelat på kön i riket (2013; Pensionsspararna i orange kuvert)

2015-03-02

Dok.bet.
Version
Dnr/ref.

6 (11)

1.0
Press

Län	Antal			Befolknings- förändring, % (antal sparare)	Genomsnittlig P-rätt (IP+PP)			Avvikelse från riks- genomsnittet (totalt =46 240)		
	Kvinnor	Män	Totalt		Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Stockholm	605 966	610 838	1 216 804	1,7	46 763	50 690	48 734	523	4 450	2 494
Uppsala	98 169	98 722	196 891	0,6	42 843	49 174	46 017	-3 397	2 934	-223
Södermanland	98 745	102 194	200 939	0,6	42 183	48 406	45 348	-4 057	2 166	-892
Östergötland	117 321	123 460	240 781	0,5	41 582	48 352	45 054	-4 658	2 112	-1 186
Jönköping	90 069	94 570	184 639	-0,3	42 429	50 113	46 365	-3 811	3 873	125
Kronoberg	48 527	51 790	100 317	-0,1	41 994	48 895	45 557	-4 246	2 655	-683
Kalmar	60 414	62 958	123 372	-7,9	41 629	48 363	45 065	-4 611	2 123	-1 175
Gotland	15 644	15 597	31 241	-0,8	40 513	43 838	42 173	-5 727	-2 402	-4 067
Blekinge	38 616	40 836	79 452	-0,5	42 324	48 982	45 746	-3 916	2 742	-494
Skåne	347 924	348 689	696 613	0,7	40 999	46 575	43 790	-5 241	335	-2 450
Halland	82 826	83 185	166 011	0,2	43 435	51 449	47 450	-2 805	5 209	1 210
Västra Götaland	449 382	460 529	909 911	0,4	43 074	49 058	46 103	-3 166	2 818	-137
Värmland	71 195	73 843	145 038	-0,7	41 308	46 450	43 926	-4 932	210	-2 314
Örebro	76 161	77 622	153 783	0,1	42 108	48 809	45 490	-4 132	2 569	-750
Västmanland	67 920	70 684	138 604	0,3	42 494	50 396	46 524	-3 746	4 156	284
Dalarna	71 070	73 567	144 637	-0,8	42 248	49 048	45 707	-3 992	2 808	-533
Gävleborg	71 322	74 022	145 344	-0,5	42 146	49 077	45 676	-4 094	2 837	-564
Västernorrland	62 541	65 350	127 891	-0,4	43 631	49 841	46 804	-2 609	3 601	564
Jämtland	33 279	34 441	67 720	-0,5	42 454	46 153	44 335	-3 786	-87	-1 905
Västerbotten	51 433	53 777	105 210	0,1	41 989	47 604	44 859	-4 251	1 364	-1 381
Norrbottnen	85 697	92 632	178 329	-0,2	43 678	50 931	47 446	-2 562	4 691	1 206
Riket	2 644 221	2 709 306	5 353 527	0,5	43 300	49 100	46 240	-2 940	2 860	0
Utrikes	234 182	340 165	574 347	2,2	2 225	3 104	2 746	-44 015	-43 136	-43 494

Tabell 4. Antal personer, genomsnittligt intjänad pensionsrätt mm uppdelat på kön och län (2013; Pensionsspararna i orange kuvert)

2015-03-02

Dok.bet.

Version

Dnr/ref.

7 (11)

1.0

Press

Län	Antal			Genomsnittligt pensionskapital (IP+PP)			Avvikelse från riksgenomsnittet (totalt)		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Stockholm	605 966	610 838	1 216 804	905 164	990 709	948 108	-81 136	4 409	-38 192
Uppsala	98 169	98 722	196 891	882 903	1 028 245	955 778	-103 397	41 945	-30 522
Södermanland	98 745	102 194	200 939	913 709	1 063 546	989 913	-72 591	77 246	3 613
Östergötland	117 321	123 460	240 781	895 004	1 047 001	972 940	-91 296	60 701	-13 360
Jönköping	90 069	94 570	184 639	913 893	1 108 100	1 013 364	-72 407	121 800	27 064
Kronoberg	48 527	51 790	100 317	897 953	1 075 961	989 853	-88 347	89 661	3 553
Kalmar	60 414	62 958	123 372	956 205	1 132 341	1 046 089	-30 095	146 041	59 789
Gotland	15 644	15 597	31 241	982 865	1 062 900	1 022 822	-3 435	76 600	36 522
Blekinge	38 616	40 836	79 452	968 569	1 141 995	1 057 705	-17 731	155 695	71 405
Skåne	347 924	348 689	696 613	854 412	991 136	922 849	-131 888	4 836	-63 451
Halland	82 826	83 185	166 011	951 192	1 151 775	1 051 700	-35 108	165 475	65 400
Västra Götaland	449 382	460 529	909 911	907 843	1 058 760	984 226	-78 457	72 460	-2 074
Värmland	71 195	73 843	145 038	953 740	1 114 912	1 035 797	-32 560	128 612	49 497
Örebro	76 161	77 622	153 783	924 110	1 089 509	1 007 595	-62 190	103 209	21 295
Västmanland	67 920	70 684	138 604	922 923	1 115 566	1 021 165	-63 377	129 266	34 865
Dalarna	71 070	73 567	144 637	972 694	1 161 500	1 068 727	-13 606	175 200	82 427
Gävleborg	71 322	74 022	145 344	973 307	1 164 508	1 070 683	-12 993	178 208	84 383
Västernorrland	62 541	65 350	127 891	1 006 754	1 181 247	1 095 917	20 454	194 947	109 617
Jämtland	33 279	34 441	67 720	973 876	1 090 057	1 032 963	-12 424	103 757	46 663
Västerbotten	51 433	53 777	105 210	893 478	1 027 330	961 895	-92 822	41 030	-24 405
Norrbottnen	85 697	92 632	178 329	991 939	1 159 267	1 078 856	5 639	172 967	92 556
Riket	2 644 221	2 709 306	5 353 527	914 000	1 056 900	986 300	-72 300	70 600	0
Utrikes	234 182	340 165	574 347	176 994	183 232	180 689	-752 118	-646 135	-805 611

Tabell 5. Antal personer, genomsnittligt intjänat pensionskapital mm uppdelat på kön och län (2013; Pensionsspararna i orange kuvert)

Grundskydd: Garantipension, bostadstillägg m.m.

- En högre andel kvinnor än män har låg ekonomisk standard. Av de sammanboende är andelen mycket låg både för kvinnor och för män, medan ensamstående äldre oftare lever med låg ekonomisk standard. Tabell 6 visar andelen ensamstående i befolkningen som lever under den relativa gränsen för låg ekonomisk standard i åldern 65 år och uppåt. Tabell 7 visar andelen som lever under gränsen för absolut ekonomisk standard.

År	Kvinnor			Män		
	Antal	Andel (%)	Förändring från föregående år	Antal	Andel (%)	Förändring från föregående år
2006	86 500	17,70%		32 500	15,10%	
2007	137 300	28,70%	11,10%	32 000	15,90%	0,80%
2008	123 500	25,50%	-3,30%	35 600	17,50%	1,60%
2009	114 500	23,20%	-2,30%	35 900	15,90%	-1,50%
2010	129 100	25,50%	2,30%	41 500	16,80%	0,80%
2011	133 600	26,50%	1,00%	52 600	22,10%	5,30%
2012	134 900	25,90%	-0,70%	47 100	18,30%	-3,80%
2013	126 200	24,10%	-1,80%	40 600	15,50%	-2,80%
2014	135 100	25,80%	1,70%	45 900	17,30%	1,80%

Tabell 6. Låg relativ ekonomisk standard bland ensamstående kvinnor och män i åldern 65 år och uppåt. Kursiv stil anger prognos (2014; Grundskyddsrapporten)

År	Kvinnor			Män		
	Antal	Andel (%)	Förändring från föregående år	Antal	Andel (%)	Förändring från föregående år
2006	18 000	3,7%		8 000	3,7%	
2007	16 600	3,5%	-0,2%	6 900	3,4%	-0,3%
2008	16 900	3,5%	0,0%	7 600	3,7%	0,3%
2009	16 900	3,4%	-0,1%	8 800	3,9%	0,2%
2010	19 800	3,9%	0,5%	8 000	3,2%	-0,7%
2011	18 200	3,6%	-0,3%	9 000	3,8%	0,5%
2012	21 600	4,1%	0,5%	9 400	3,7%	-0,1%
2013	17 100	3,3%	-0,9%	8 100	3,1%	-0,6%
2014	17 000	3,2%	0,0%	8 800	3,3%	0,2%

Tabell 7. Låg absolut ekonomisk standard bland ensamstående kvinnor och män i åldern 65 år och uppåt. Kursiv stil anger prognos (2014; Grundskyddsrapporten)

- Av de som fick bostadstillägg var 220 000 personer kvinnor och bara 64 700 personer män (2014; SOS b02101)
- I yngre pensionsåldrar är det ungefär hälften så många män som kvinnor som har bostadstillägg. I de högre pensionsåldrarna ökar andelen kvinnor som har bostadstillägg dramatiskt. Tabell 8 visar antalet personer med bostadstillägg uppdelat på femårsgrupper.

2015-03-02

Ålder	Samtliga	Kvinnor	Män
65–69	52 812	33 441	19 371
70–74	53 522	38 123	15 399
75–79	49 605	38 730	10 875
80–84	48 909	40 250	8 659
85–89	42 901	36 602	6 299
90–94	28 040	24 750	3 290
95–99	7 692	6 987	705
100–	1 159	1 073	86
Samtliga	284 640	219 956	64 684

Tabell 8. Antal ålderspensionärer med bostadstillägg i olika åldrar (2014; SOS b04201)

Efterlevandepension och premiepension

- Antalet kvinnor med efterlevandepension är cirka 296 000. Antalet män med efterlevandepension är cirka 5 000 (2014; SOS b03211)
- Av de pensionärer som *enbart* tagit ut premiepension och inte inkomst-, garanti- eller tilläggspension var 6 536 personer kvinnor och 3 368 personer män (2014; SOS b02400)

Kundservice och handläggning

- Kvinnor har något högre förtroende för Pensionsmyndigheten än män både bland pensionssparare och bland pensionärer, cirka 2–3 procentenheter fler uppger att de känner förtroende för myndigheten (2014; Årsredovisning kap. 7)
- Kvinnor har något högre NKI-värden¹ än män, se Tabell 9 (2014; Årsredovisning kap. 7)

	Totalt			Kvinnor			Män		
	2014	2013	2012	2014	2013	2012	2014	2013	2012
NKI-Webbplatsen	72	71	70	73	71	70	71	71	70
NKI-Orange kuvert	60	60	58	60	59	58	61	60	59
NKI-Kundservice telefon	78	78	79	79	78	80	76	77	79
NKI-Informationsmöten	80	78	81	82	81	82	79	77	80
NKI-Fördjupade möten	84	81	82	84	84	83	82	74	82

Tabell 9. NKI-värden, uppdelat på män och kvinnor (2014; Årsredovisning kap. 7)

- Merparten av de kunder som nås via Facebook är kvinnor (2013; Årsredovisning kap. 7)
- Fler män (cirka 1,2 miljoner) än kvinnor (cirka 1,0 miljon) är ansluta till tjänsten Minpension.se. Myndighetens satsningar på att nå ut till fler kvinnor har inte lyckats minska könsbalansen bland tjänstens användare (2014; Årsredovisning kap. 7)
- Kvinnor i åldrarna 40–55 var en av tre prioriterade grupper för riktade informationskampanjer om pensionen under 2013 (2014; Årsredovisning kap. 7)
- Fler kvinnor (84 procent) än män (79 procent) angav i eftermätningen för Orange kuvert 2014 att de *öppnat* kuvertet. Betydligt fler män (69 procent) än kvinnor (61 procent) angav dock att de hade lätt att *förstå* innehållet i kuvertet (2014; Årsredovisning kap. 7)
- 72 procent (783) av Pensionsmyndighetens anställda är kvinnor och 28 procent (299) män (2014; Årsredovisning kap. 7)
- Bland myndighetens anställda är kvinnors sjukfrånvaro i genomsnitt 5,1 procent och för männen 2,5 procent (2013; Årsredovisning kap. 7)

¹ Nöjd Kund-Index.

Källhänvisningar

Referensnamn	Orange Rapport
Fullständigt namn	Orange Rapport: Pensionssystemets årsredovisning
Återkommande publicering?	Ja, årligen
Senaste utgåva	2014 (gäller 2013)
Kommentar	-

Namn	Åsredovisning
Fullständigt namn	Pensionsmyndighetens årsredovisning
Återkommande publicering?	Ja, årligen
Senaste utgåva	2015 (gäller 2014)
Kommentar	-

Namn	Medelpensioneringsålder och utträdesålder
Fullständigt namn	Medelpensioneringsålder och utträdesålder
Återkommande publicering?	Ja, årligen
Senaste utgåva	2014 (gäller 2013)
Kommentar	-

Namn	Anslagsbelastning
Fullständigt namn	Anslagsbelastning och prognos för anslag inom Pensionsmyndighetens ansvarsområde budgetåren 2014–2019
Återkommande publicering?	Ja, fyra gånger årligen
Senaste utgåva	2015:1
Kommentar	-

Namn	Grundskyddsrapporten
Fullständigt namn	Från fattigvård till ekonomisk trygghet vid ålderdom
Återkommande publicering?	Nej
Senaste utgåva	2014 (gäller 2013)
Kommentar	-

2015-03-02

Namn	SOS bXXXXXX
Fullständigt namn	Årsstatistiken (Pensionsmyndighetens bidrag till Sveriges Officiella Statistik, SOS)
Återkommande publicering?	Ja, årligen
Senaste utgåva	2015 (gäller 2014)
Kommentar	-

Namn	Pensionsspararna i orange kuvert
Fullständigt namn	Pensionsspararna i orange kuvert 2015
Återkommande publicering?	Nej
Senaste utgåva	2015 (gäller 2013)
Kommentar	-